

Hawaii State Department of Health

Disease Investigation Branch

Oahu 586-4586, Maui 984-8213, Hilo 933-0912,

Kona 322-4877, Kauai 241-3563

Methicillin Resistant *Staphylococcus aureus* (MRSA)

Meta MRSA?

Staphylococcus aureus ika menun samau (sia kan pwan aiten ngeni “Staph” ika maan) ir mi paiking sia kuna won unuchach ika non pwotuch pwan non pwan inisin ekkewe mi pochokun, fan ekkoch ese aosukosuka ewe inis. Nge fan ekkoch ewe menun a pwan awora watten osukosuken paiking won inisich pun a awora kinas mi fas, nemonia, ika paikingin non chaa. Non ei fansoun aramas ra nom won ewe safeian paiking pun epwe nii ewe menun samau. MRSA ina ena menapan Staph non fosun Merika ese chikar ren chommong ekkewe safeian paiking ewe sia kan eaea ne nii ewe Staph ika Maan.

Ifa usun an toruk?

Ese pwan nifinifin chon torir ei samau MRSA sia angei seni pwan ekkoch mi torir ei samau ika eaea metoch mi nom ei menun samau won. Ekkewe mi mecheres ngenir an epwe torir ekkewe re men soun fiti pekin urumot, chon tumun, chon sukun, ika chon angang ngeni sounfiu, ika fen chon ika chon angangen pioing, nge non neniach kewe ei samau MRSA a kan pwan cheu non seseinong ika pwe sii eaea fengen towen, kusach, raiso, pwan ekkoch pisek sia eaea fengen. MRSA ika ei samau a pwan cheu pokiten poun ekkewe chon angangen pioing. A pwan tori ekkoch ewe samau pokiten ewe menun mi nom won unuchan ekkoch me non pwotur.

Metekewe esisinin ei samau?

Ewe menun, pachenong me ewe samau MRSA, ewe mi weires ach achikara, a efisata paiking mi usun chok en raweraw, pwo, ika pwan usun chok emon kuuwan spaiter pun mi par, a pwan nguut, metekitek ika fen pwan wor chenun mi kus ika ke. Napenon paiking ika a toruk ewe samau itan nemonia (samaun ammat), ika fen pwan toruk ewe samaun tupu (eofien en uwa seni uwach sata non mokurach), pwan chaach epwe paiking, ika pwan ikkewe e reirei.

Inet a poputa esisinin kewe?

Ekkoch aramas a unuseno inisir ren ewe samau nge ese torir paiking. Ren ekkewe ekkoch mi torir ewe paiking esisinin mi sosokono ren ran me ran ika ier me murin an torir.

Ifa usun ach echikara seni kich MRSA?

Napengeni Staph foforun sipwe chok akusu ewe pwo ren ewe kinas. Safeian paiking ika pwe tokter e ekieki nge epwe anisuk ren ei samau ina epwe makei taropwen. Pwan usun chok ei eu samau MRSA mi weires echikaran pwan chok ina usun foforun; ina mo ika ekkewe ekkoch safeian paiking re kan soun eaea esap maan ngeni nge mi pwan wor ekkewe ekkoch sia pwan tongeni sosot.

Ifa usun om kopwe tumunuk seni ei samau?

Non sopuch ei:

- Tumunu nimen poum me inisum. Iteitan kopwe tonu poum, me nimeti inisum iteitan seseinon murin taiso.
- Pii kopwe tumunu kinas wom pwe epwe nimoch, o kopwe pwan bandaidini tori epwe mwono ewe kinas.
- Kosap chuu ngeni emon won om towels ika raiso.

Non ach kewe pioing ika nenien awora safei:

- A auchea ekkewe chon angangen pioing repwe tonu pour non konik me sop ika eaea ekkewe totonun pau mi safei me mwen repwe angang wom pwan murin ar angang wom. Ika kose kuna ar tonu kopwe fokkun erenir repwe tonu pour.

Feino ngeni imwom:

- Ika mi wor kinasom ika senin IV (ren katiter me senin taialeses mi itituou me non efoch uwan non inisum) mi auchea kopwe sinei tumunun.

- Eis ika om na saan awewe ren (usun ena katiter) ika mi tufich repwe tongeni utauu.
- Ika ke kuna ewe kinas nge a nikinikin paiking (par, nguut ika pwo, pwichipwich, ika fer chenuchen), mutir kokori ewe tokter seseinon ika pun mi uruk pwan pwichikar feeu usun ita kopwe cheeta ika pwichikar.

Ren pwan ekkoch poraus, katon ena CDC website ren <https://www.cdc.gov/mrsa/>